

A helyi közösségi közlekedés fejlesztése, fenntarthatósága?

Új megoldások a közösségi közlekedésben – jelen- jövő- mobilitás.

KTE konferencia.

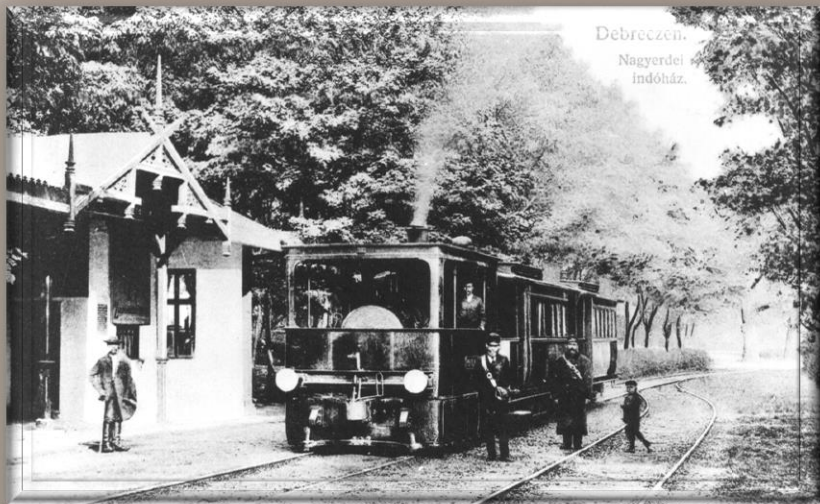
Pécs, 2015.11.13.

**Előadó: Nagy Attila
vezérigazgató**

Tartalom:

- 1. A DKV Zrt. tevékenységeinek rövid bemutatása.**
- 2. Debreceni helyi közösségi közlekedés fejlesztés nagy projektjei (2005-2014).**
- 3. A helyi közösségi közlekedés finanszírozásának jelenlegi helyzete.**

DKV Zrt., mint jogutód több mint 130 éve áll a debreceni lakosság szolgálatában (1884. 10. 02)

A DKV Zrt. tevékenységei, főbb gazdasági adatai (2014)

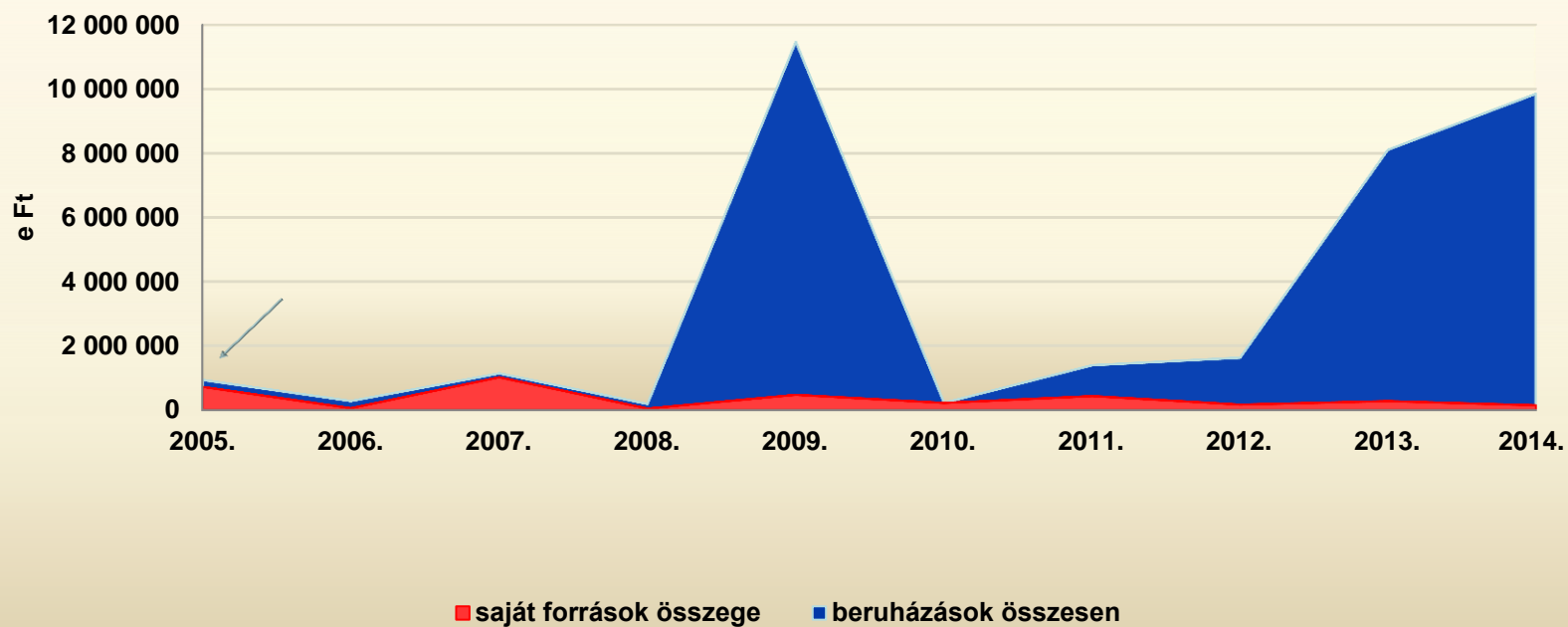
- 2 db villamos, 4db trolibusz, 31 db autóbusz viszonylat üzemeltetése
- Járműflotta: 29 db villamos, 29 db trolibusz, 125 db autóbusz
- 105.000 e.fő elszállított utas/év
- 9.353.152 e.Ft bevétel
- - 7.045 e.Ft mérleg szerint eredmény
- 665 fős állományi létszám

2. Debreceni helyi közösségi közlekedés fejlesztés nagy projektjei (2005-2014).

Miért is fejlesztünk ?

- Az utazó közönség elvárásainak való megfelelés érdekében
 - idő és komfort preferencia figyelembe vétele
 - viteldíjak igazítása a teherviselő képességhez, szolgáltatás igénybevételéhez.
- Szolgáltatási színvonal és utazási minőség folyamatos javításának érdekében.
- Utazási igényekhez legjobban igazodó költséghatékony közösségi közlekedési hálózat kialakítása érdekében. („smart” megoldások bevezetése, alkalmazása)
- A közösségi közlekedés részarányának megőrzése a városi élhetőség és környezet megóvása érdekében.
- A városi közösségi közlekedésnek alternatívát kell nyújtania az egyéni közlekedéssel szemben.
- **Cél: Fenntartható és finanszírozható, minőségi, versenyképes közösségi közlekedés.**

Beruházások alakulása a DKV Zrt-nél 2005-2014.

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	összesen
saját források összege	716 454	52 304	1 014 279	41 914	468 384	216 114	428 815	164 149	271 749	143 395	3 517 557
beruházások összesen	929 361	272 304	1 134 279	181 914	11 468 384	216 114	1 389 516	1 622 742	8 101 017	9 846 143	35 161 774

2.1 Trolibusz járműrekonstrukció (2005-2007)

- 5 db normál üzemmódú Ganz Solaris Trollino 12 típusú trolibusz (2005.)
- 5 db „önjáró” Ganz Solaris Trollino 12D típusú trolibusz (2005.)
- 11 db „önjáró” Ganz Skoda Trollino 12-D-2 (2007.)
- 1 db Ganz MAZ 103T-2 típusú trolibusz (2007.)
- A beruházás összege 1.800 m Ft
- Finanszírozás: 20% saját forrás, 80% beruházási hitel

2.2 CIVITAS II.

Valós idejű utastájékoztatás a villamos – és trolibusz járműveken, valamint a villamos megállóhelyeken. (2006)

Projekt összege: 160 mFt.

EU támogatás: 36 %

2.3 Az autóbusz közlekedés korszerűsítése (2009)

Intertanker

A fejlesztés nagysága 11.000 mFt

A telephely.

Intertanker

GPS helyzet meghatározáson alapuló akusztikus és vizuális utastájékoztató rendszer a járműveken, megállóhelyi utastájékoztató rendszer.

2.4 Debreceni 2.-es villamos projekt Főbb paraméterek

- **A projekttel közvetlenül érintett lakosság száma:
80.000 ember**
- **A projekttel érintett összlakosság száma:
150.000-200.000 ember**
- **A beruházás teljes költsége többszöri szerződés
módosítás után: 23.944.647.227.-Ft.
(18db villamos beszerzésével)**
- **Projekt megvalósítása:
2010-2014**

A projekt forrásai.

Támogatási források:

- Európai Unió támogatás: 15.178.646.040.-Ft (63,4%)
- Állami támogatás: 6.606.211.020.-Ft (27.6%)
- Saját forrás: 2.159.790.164.-Ft (9%)

Összesen: 23.944.647.224.-Ft

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyierv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A projekt.

A projekt két al-projektből állt:

I. Komplex villamosvasúti infrastruktúra építés.

II. Járműbeszerzés.

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Salétrom utcai járműtelep.

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Járműjavító csarnokrész belülről.

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Tároló csarnokrész belülről + járműmosó.

Salétrom utcai áramátalakító.

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Petőfi téri végállomás.

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A megépített 2-es vonal.

Hunyadi utcai kiágazás.

Hunyadi utcai füves pálya szakasz.

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A megépített 2-es vonal.

Mikszáth Kálmán utcai megálló.

Doberdó utcai végállomás.

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

DEBRECENI
2-ES VILLAMOS

**18 db 100 %-ban alacsonypadlós, egyterű utasterű,
kétirányú, újgyártású villamos jármű.**

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A jármű belülről.

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Technológiai berendezések és kiegészítő eszközök.

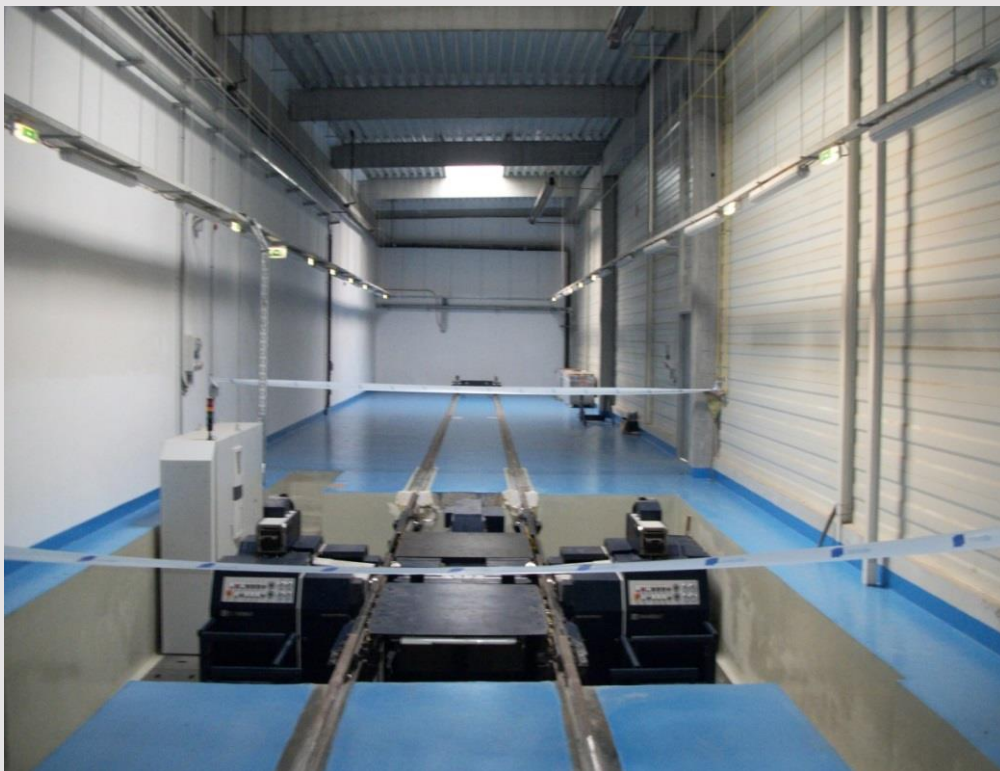

csoportemelő

tetőszerelő pódium

padlóalatti kerékeszterga

homokfeltöltő berendezés

**10 db. jegyautomata
telepítése.**

**Salétrom utcai ki-bevonuló
vágány rekonstrukciója.**

**UNIMOG karbantartó gép
beszerzése.**

Debrecen Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal

Cím: 4024 Debrecen, Piac u. 20. Telefon: 52/511-592,
52/511-563, 52/511-555 Fax: 52/511-409

Web: www.2-esvillamos.hu E-mail: info@2-esvillamos.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Kohéziós
Alap társfinanszírozásával valósul meg.

3. Helyi közösségi közlekedés finanszírozásának jelenlegi helyzete.

A helyi közösségi közlekedés **bevételeit** befolyásoló néhány fontosabb tényező:

- Demográfiai változások, munkaképes korú és iskolás korú lakosság folyamatos csökkenése
- Fizető képes kereslet folyamatos csökkenése – fizető utasszám csökkenés, tarifa érzékenység
- Utas számára költséghatékonyabb alternatív közlekedési mód választása a kerékpárutak kiépítésével (kerékpározás)
- *Kormányzati intézkedések (szociálpolitikai menetdíj támogatás nagysága, nyugdíjas kedvezmény jogosultságának felülvizsgálata, MÁK-os kártya, normatív támogatás nagysága)*
- Megrendelő és szolgáltató általi kínálat csökkentés stb...

A helyi közösségi közlekedés menetdíjbevételeit befolyásoló néhány fontosabb tényező:

Demográfiai változások (az elmúlt 15 év tükrében)

345 ezer fővel (3,4%-kal) csökkent Magyarország népessége

a 6 év alattiak száma 60 ezer fővel csökkent a 65 év felettieké 219 ezer fővel (14,2%-kal) növekedett = **ingyenesen utazók száma nőtt 159 ezer fővel** (7%-kal)

a 7 és 64 életév közötti lakosság száma **504 ezer fővel csökkent** = fizető utasok száma 6,3%-kal csökkent

több mint **330 ezer magyar állampolgár él az európai országokban**, amely három és félszerese a 15 évvel ezelőtti számnak, csak a tavalyi évben több, mint 30 ezren költöztek külföldre

Nyugdíjrendszer

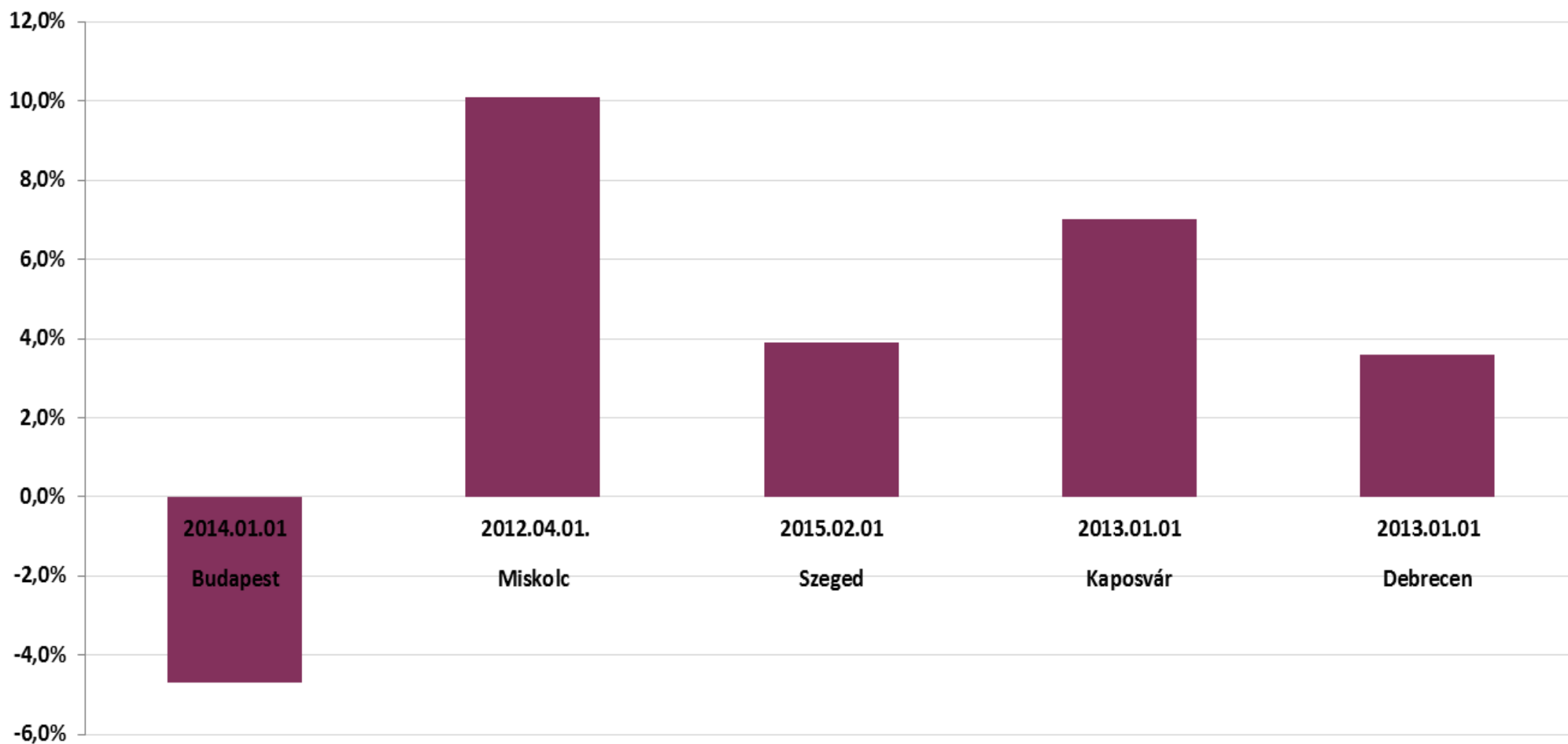
2010. év óta a nyugdíjkorhatár fokozatos 'kitolódása' figyelhető meg.

Az 1957-ben, illetve azután születettek öregségi nyugdíj korhatára 65. év lesz.

Nyugdíjas bérletek esetében országosan nagyságrendileg 10%-os visszaesés tapasztalható az előző félévhez viszonyítva, mely Budapesten is megközelíti az 5%-ot!

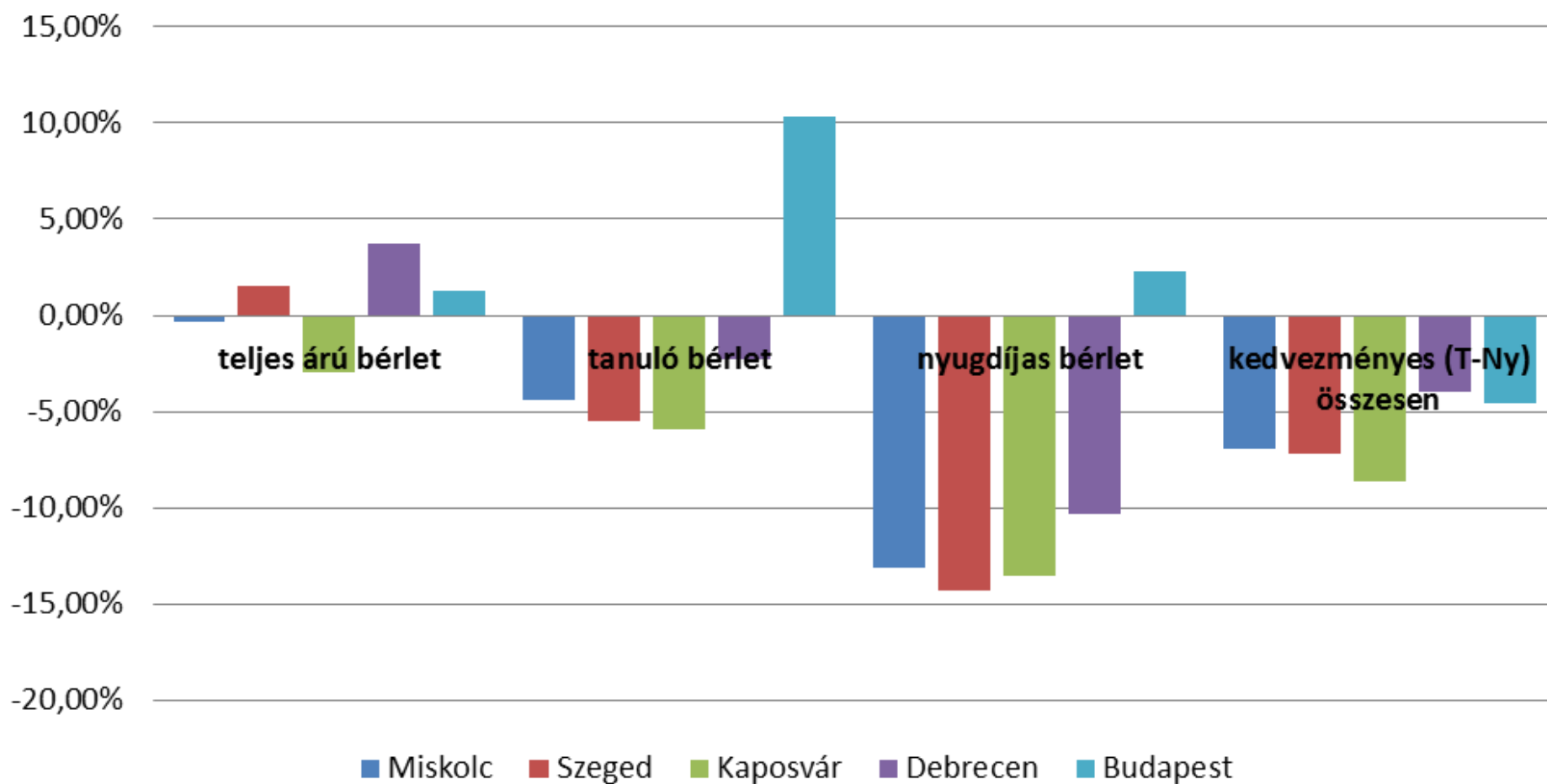
Tarifa érzékenység

viteldíjváltozás mértéke

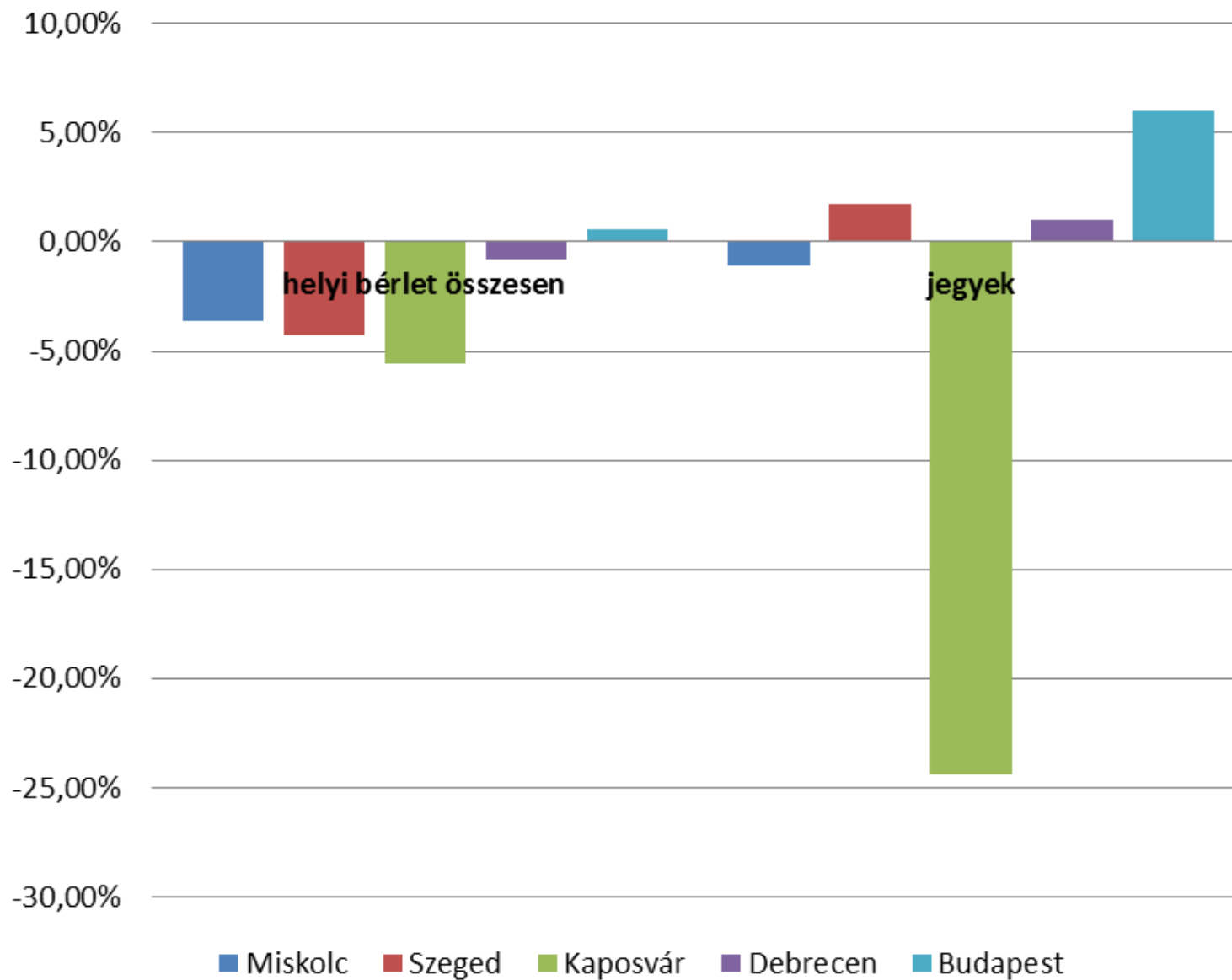

Tarifa érzékenység

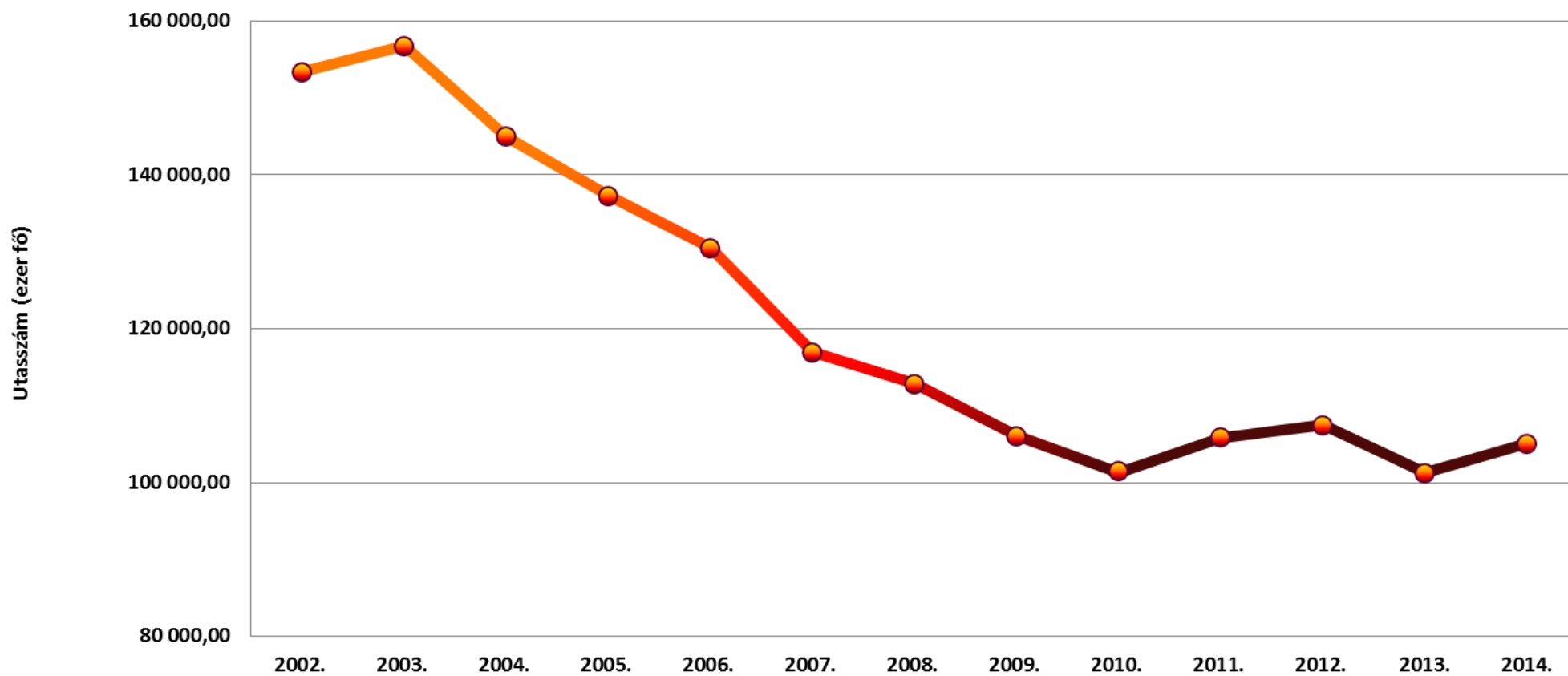
Értékesítési adatok
2014. I. félév és 2015. I. félév vonatkozásában

Értékesítési adatok
2014. I. félév és 2015. I. félév vonatkozásában

Utasszám alakulása

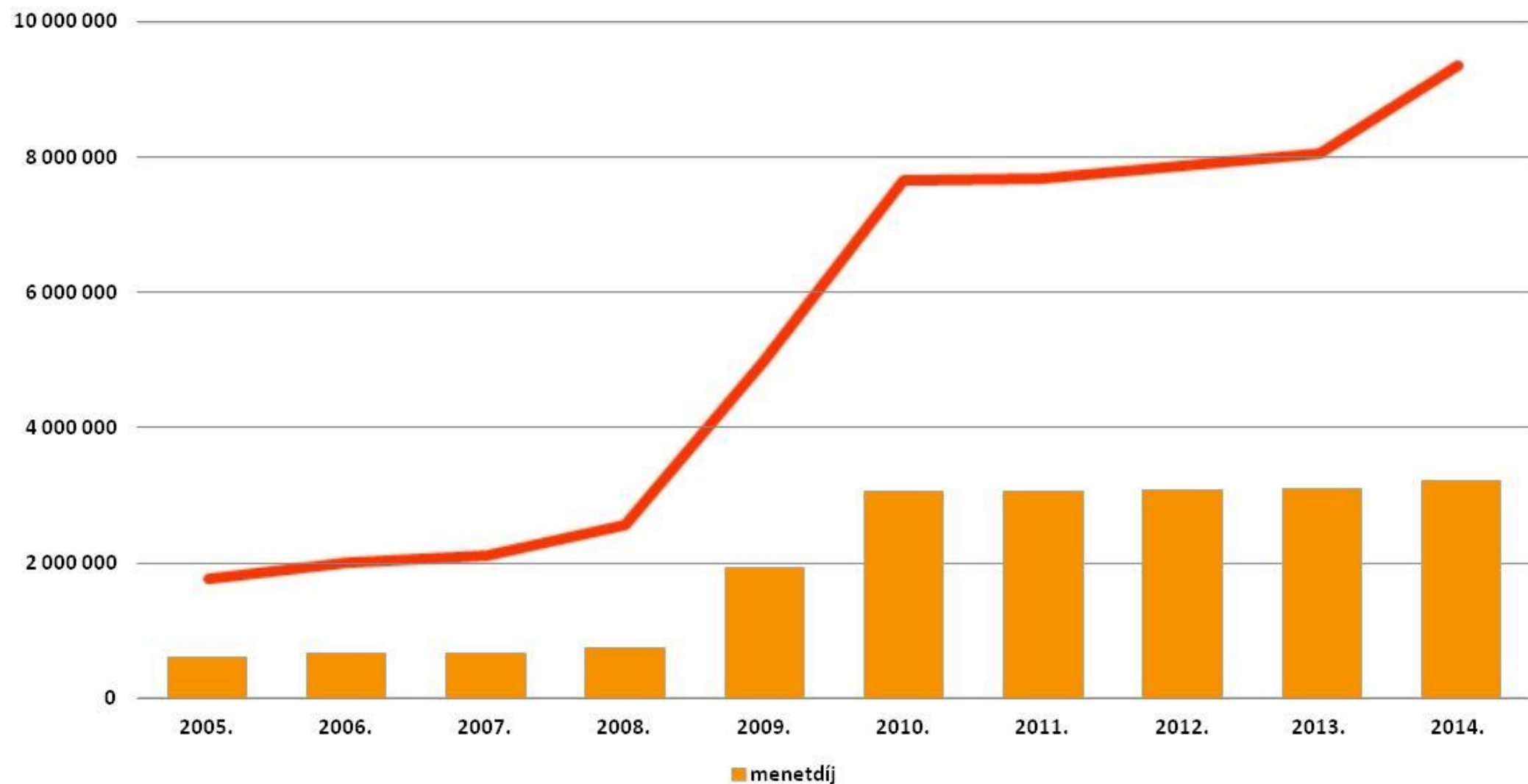

Városon belüli kerékpárút hálózat fejlesztés

**A kerékpár út hálózat az elmúlt években megduplázódott.
2014 év végére elérte a 80 km.-t**

DKV Zrt – menetdíjbevételek alakulása

2. Szociálpolitikai menetdíj-támogatás

A kedvezményes bérletek után igénybe vehető szociálpolitikai menetdíj-támogatás

A szociálpolitikai menetdíj-támogatásról szóló 121/2012. évi kormányrendelet alapján a helyi személyszállítási közszolgáltatási tevékenység kapcsán a kedvezményes (tanuló és nyugdíjas) kombinált bérletek után a megyei jogú városok esetében **bruttó 2.520,-Ft/hó/db** vehető igénybe. (Budapest esetében 3.580.-Ft/hó/db)

Ezen támogatás összege 2006.01.01. óta változatlan mértékű!

A fogyasztói árkiegészítésről szóló 2003. évi LXXXVII. törvény módosításáról 2011.10.24-én benyújtott törvényjavaslat alapján a kedvezményes kombinált bérletek után járó 2.520,- Ft/hó/db támogatás valorizált értéke **3.528,- Ft/hó/db**, amely nem került elfogadásra.

2. Szociálpolitikai menetdíj-támogatás

A díjmentes utazások után igénybe vehető szociálpolitikai menetdíj-támogatás

A 120/2012. (VI.26.) Kormányrendeletben meghatározottak alapján a helyi közösségi közlekedésben 100%-os kedvezményben részesülnek:

- életkor alapján kísérelővel a 6 éves kor alattiak,
- a 65 évnél idősebbek,
- valamint a súlyos fogyatékossgal élők.

2. Szociálpolitikai menetdíj-támogatás

A díjmentes utazások után igénybe vehető szociálpolitikai menetdíj-támogatás

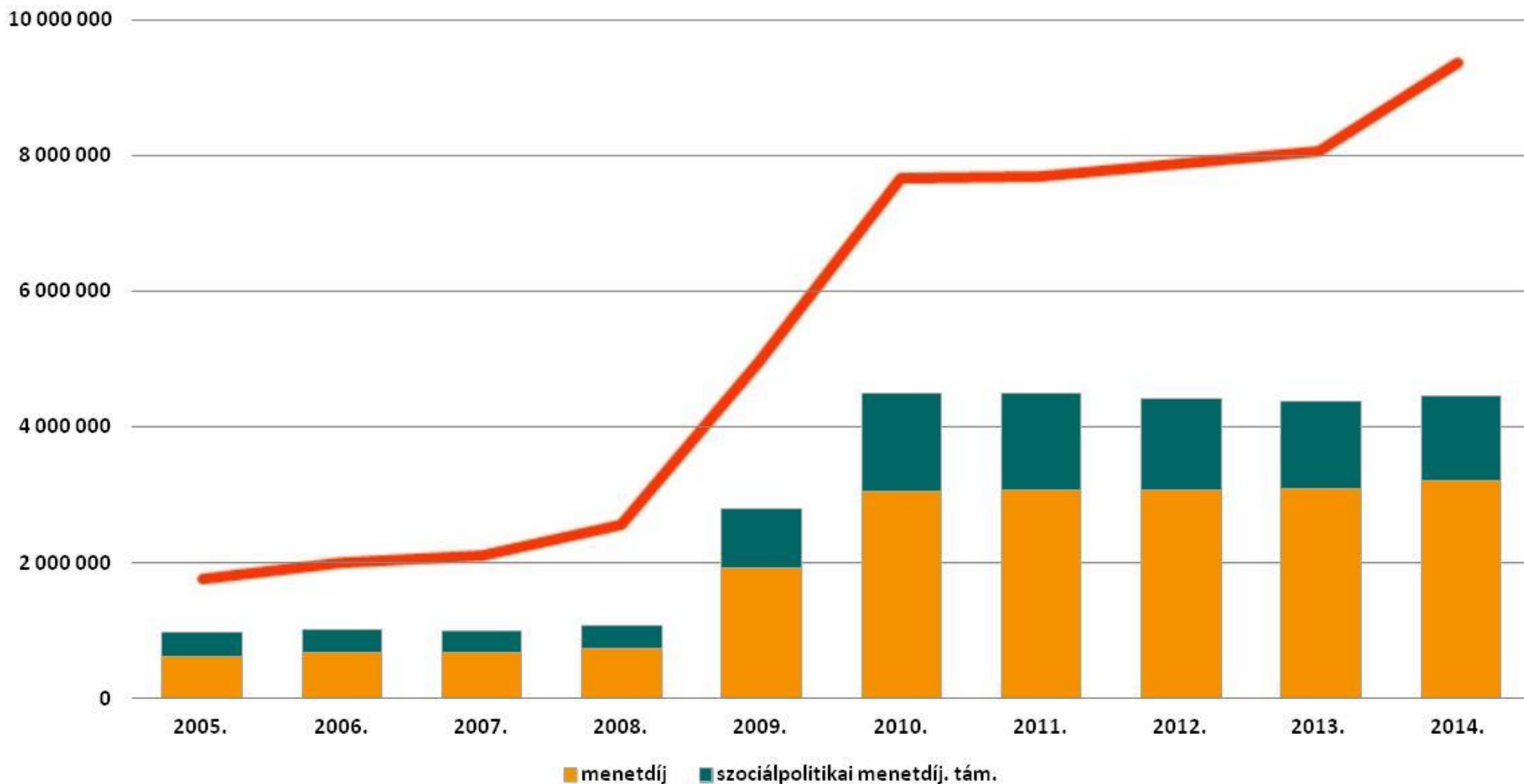
A 121/2012. (VI.26.) Kormányrendeletben meghatározottak alapján a szociálpolitikai menetdíj-támogatás mértéke:

Budapest	368 Ft/fő/hó
Villamos és autóbusz közlekedéssel rendelkező megyei jogú város	236 Ft/fő/hó
Kizárólag autóbusz közlekedéssel rendelkező megyei jogú város	120 Ft/fő/hó

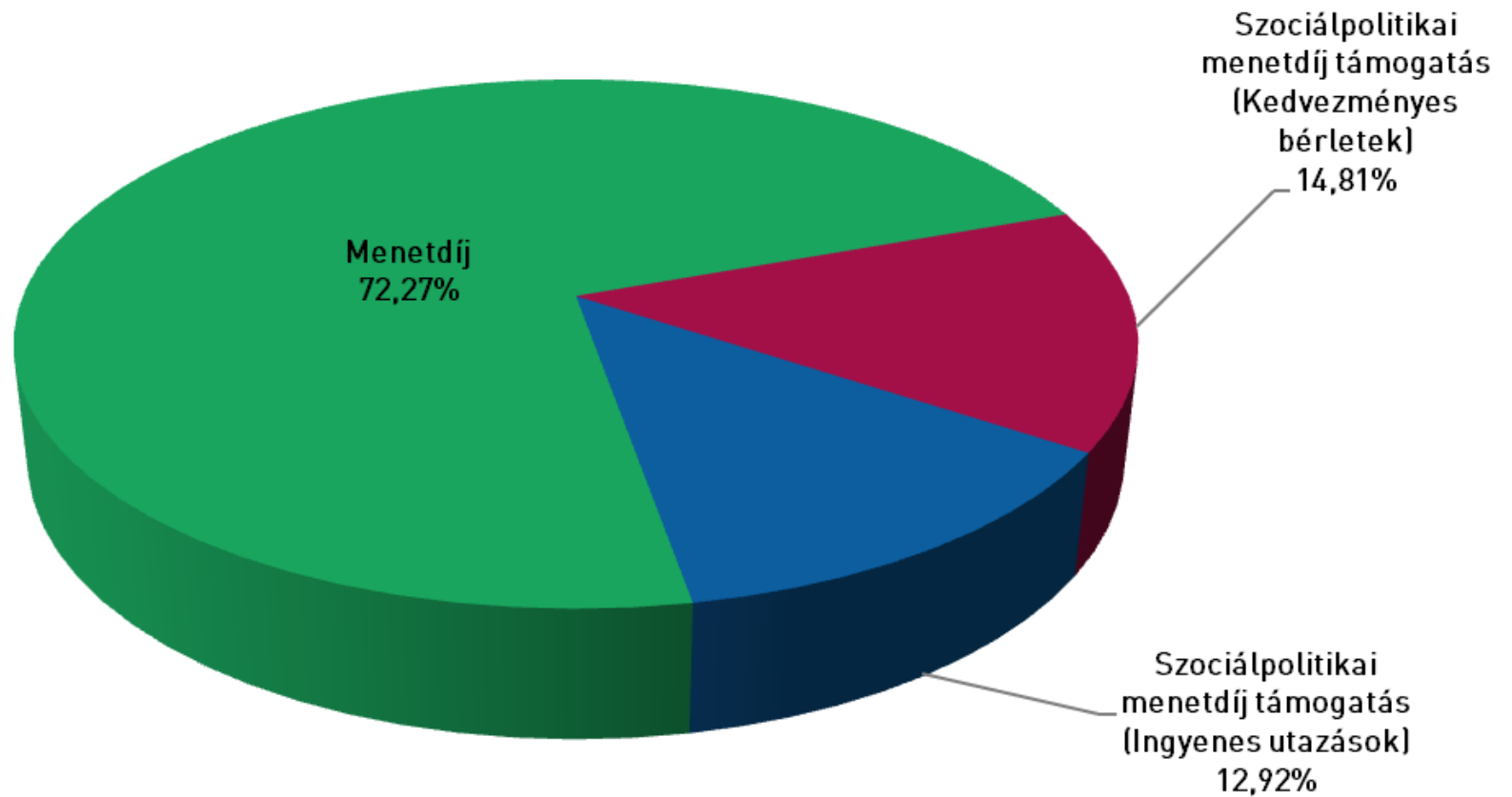
A támogatást a KSH által közzétett lakosság száma alapján lehet igénybe venni...

Az ingyenes utazások aránya méréseink szerint meghaladja a 30%-ot...

Menetdíj bevétel és szociálpolitikai menetdíj-támogatás

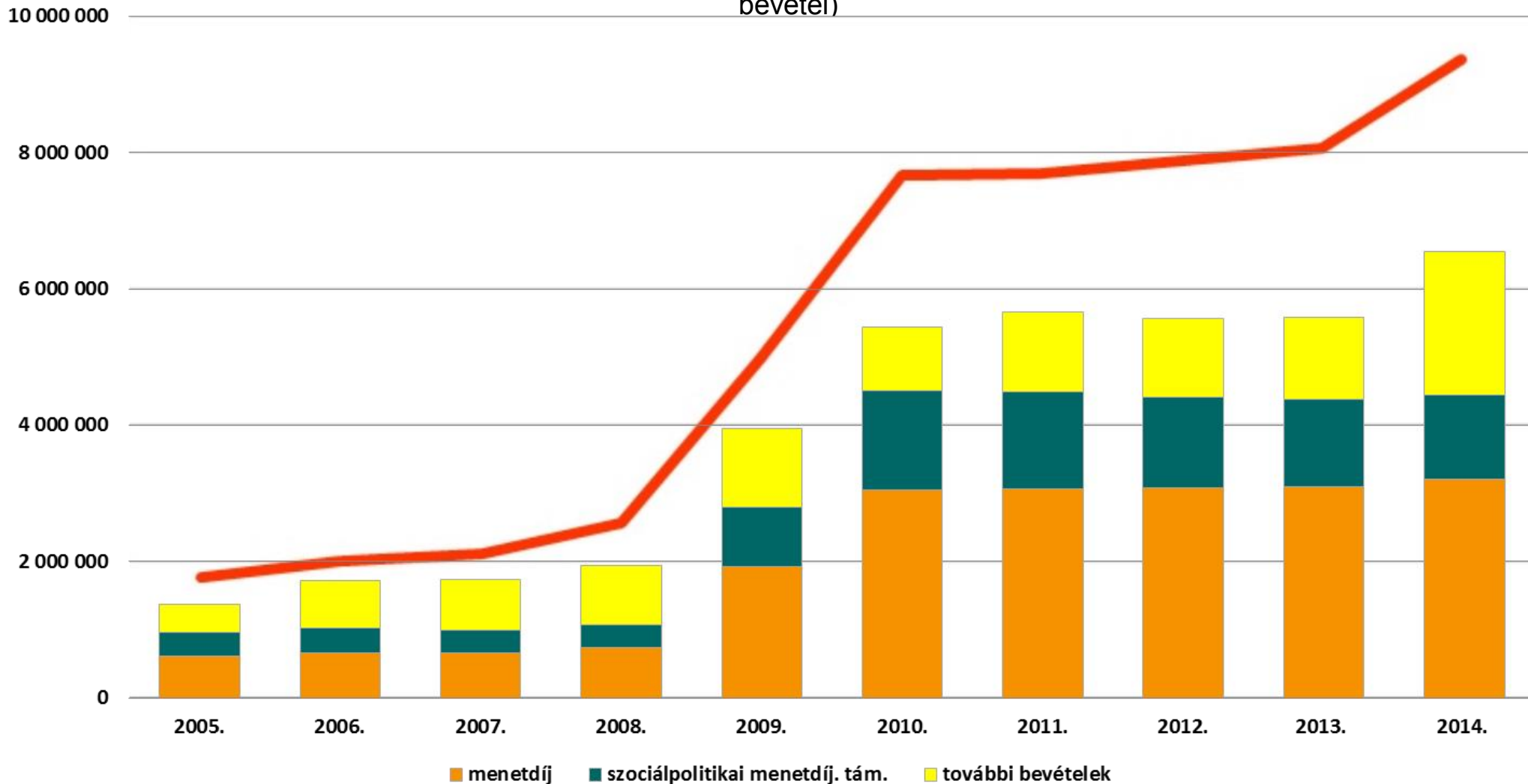

2014. éves személyszállítási bevétel megoszlása

További bevételek

(aktivált saját teljesítmény, parkolás, pótdíj, egyéb bevételek, pénzügyi műveletek bevétele, rendkívüli bevétel)

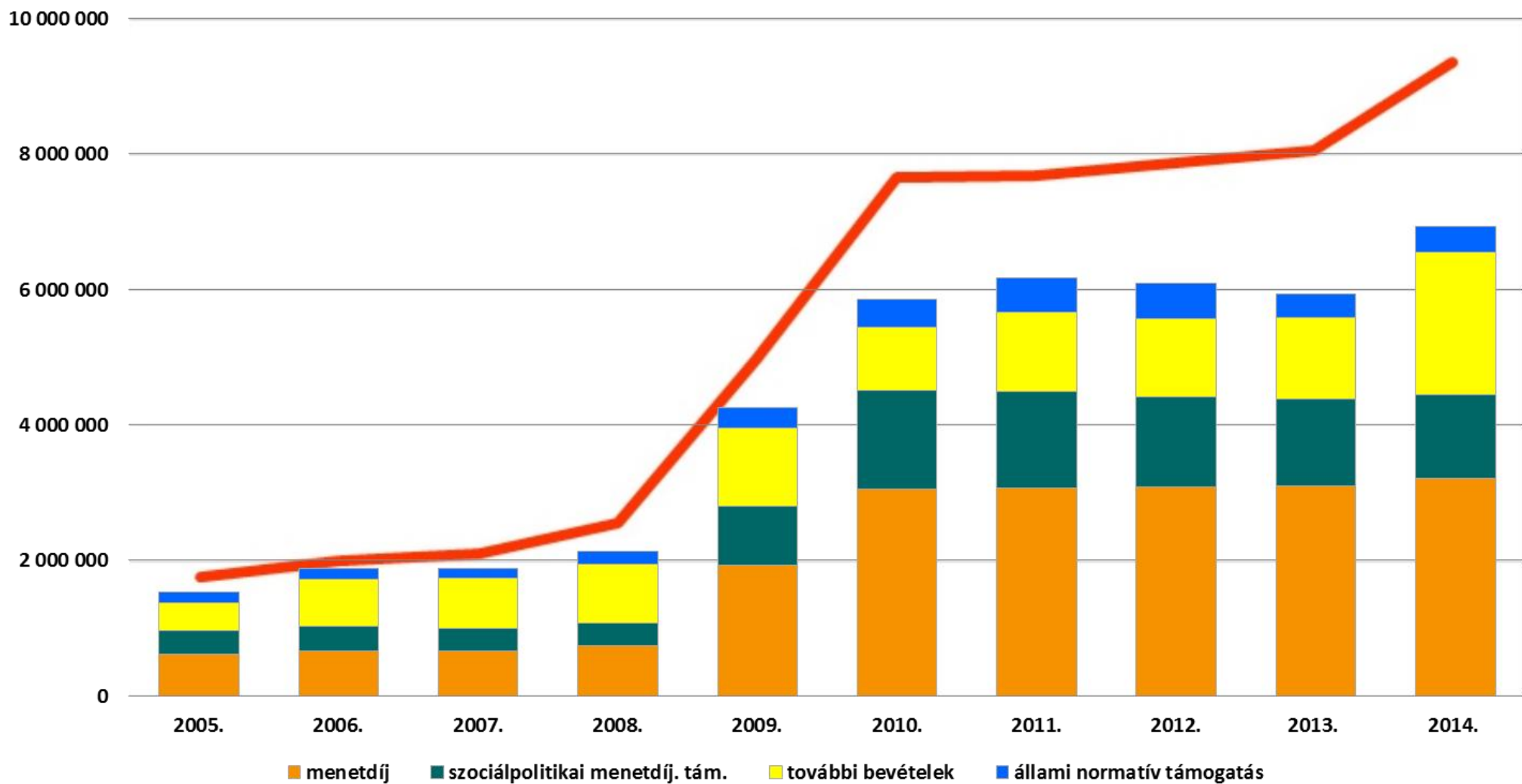
3. Támogatások

Állami normatív támogatások

A megyei jogú és vidéki városok helyi közlekedésére szerepükhöz képest aránytalanul kevesebb állami finanszírozás jut:

- A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 3. melléklete alapján 2015. évben a **települési önkormányzatok helyi közösségi közlekedésének támogatására 2.015 millió Ft** előirányzat szerepel,
- Ugyan ezen összeg **Budapest esetén 24.000 millió Ft.**
- Az **5/2015. (II.9.) NFM** rendelet alapján az **autóbusszal szolgáltatást végző társaságok helyközi személyszállítási közszolgáltatásaihoz összesen 33.504,5 millió Ft** támogatást igényelhetnek, míg korábbi költségtérítési igényeik megtérítésére további **4.527,6 millió Ft-ra** jogosultak.
- 2015 évben a **MÁV összességében 224.000 millió Ft** a **GYESEV pedig 15.409 millió Ft** állami költségvetési költségtérítésben részesül.

Állami normatív támogatás

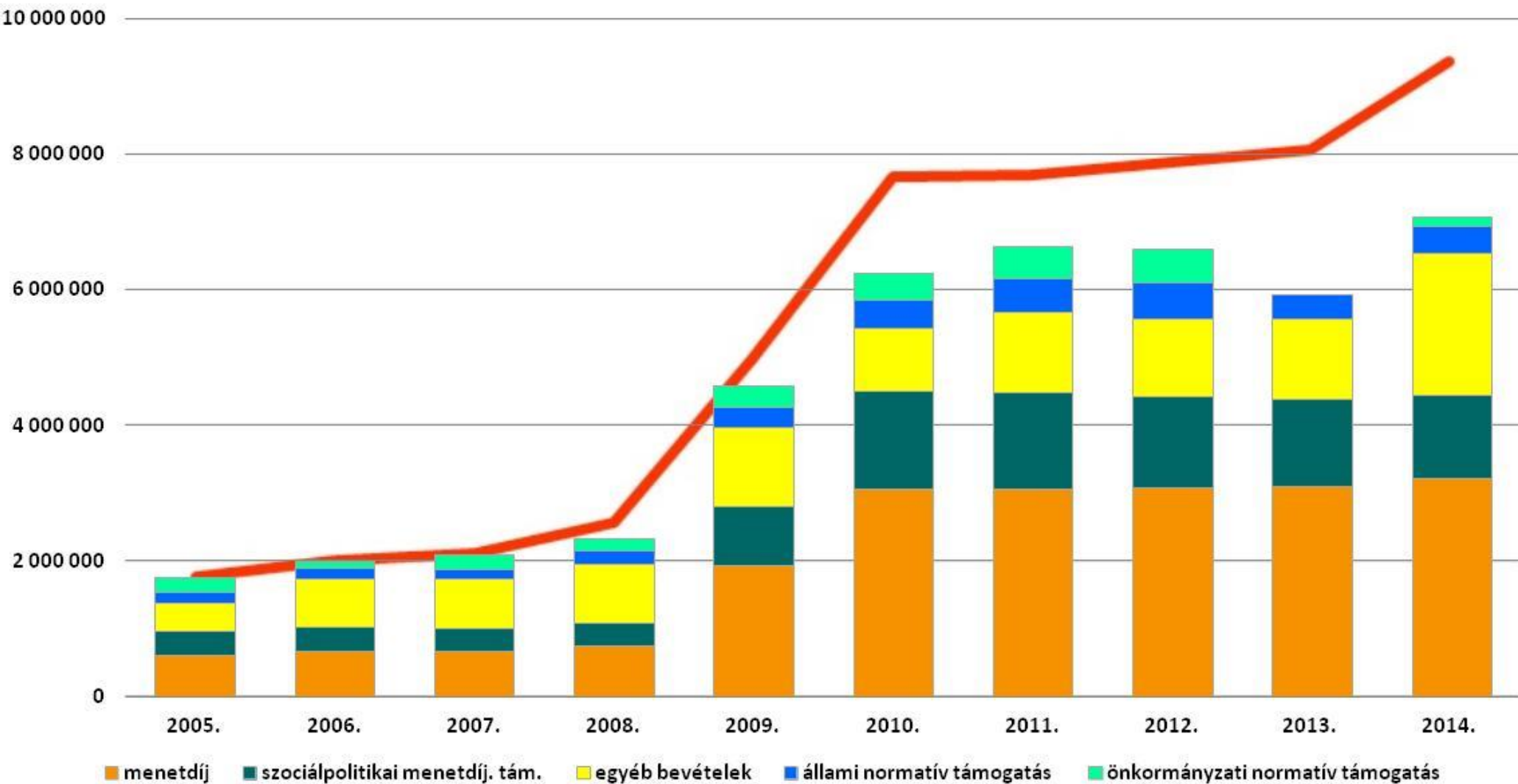

3. Támogatások

Önkormányzati támogatások

Az önkormányzat által a helyi közösségi közlekedés ellátására és fejlesztésére adott támogatás előző évi mértéke befolyásolja a központi költségvetésből a települési önkormányzatok helyi közösségi közlekedésére igényelhető támogatás összegét.

Önkormányzati normatív támogatás

3. Támogatások

Kompenzáció

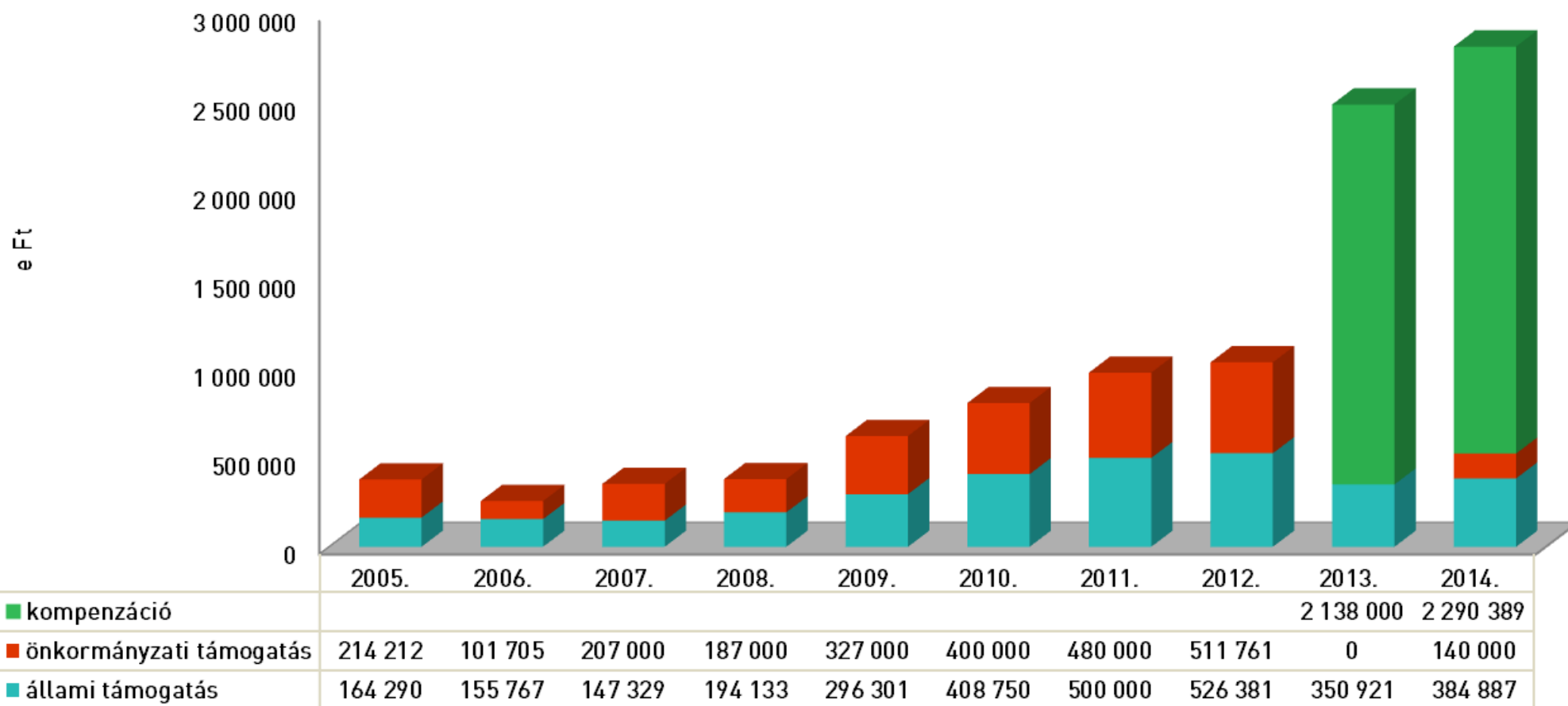
Meglévő jogszabályi lehetőségek kógens alkalmazása.

2012. évi XLI. törvény a személyszállítási szolgáltatásokról

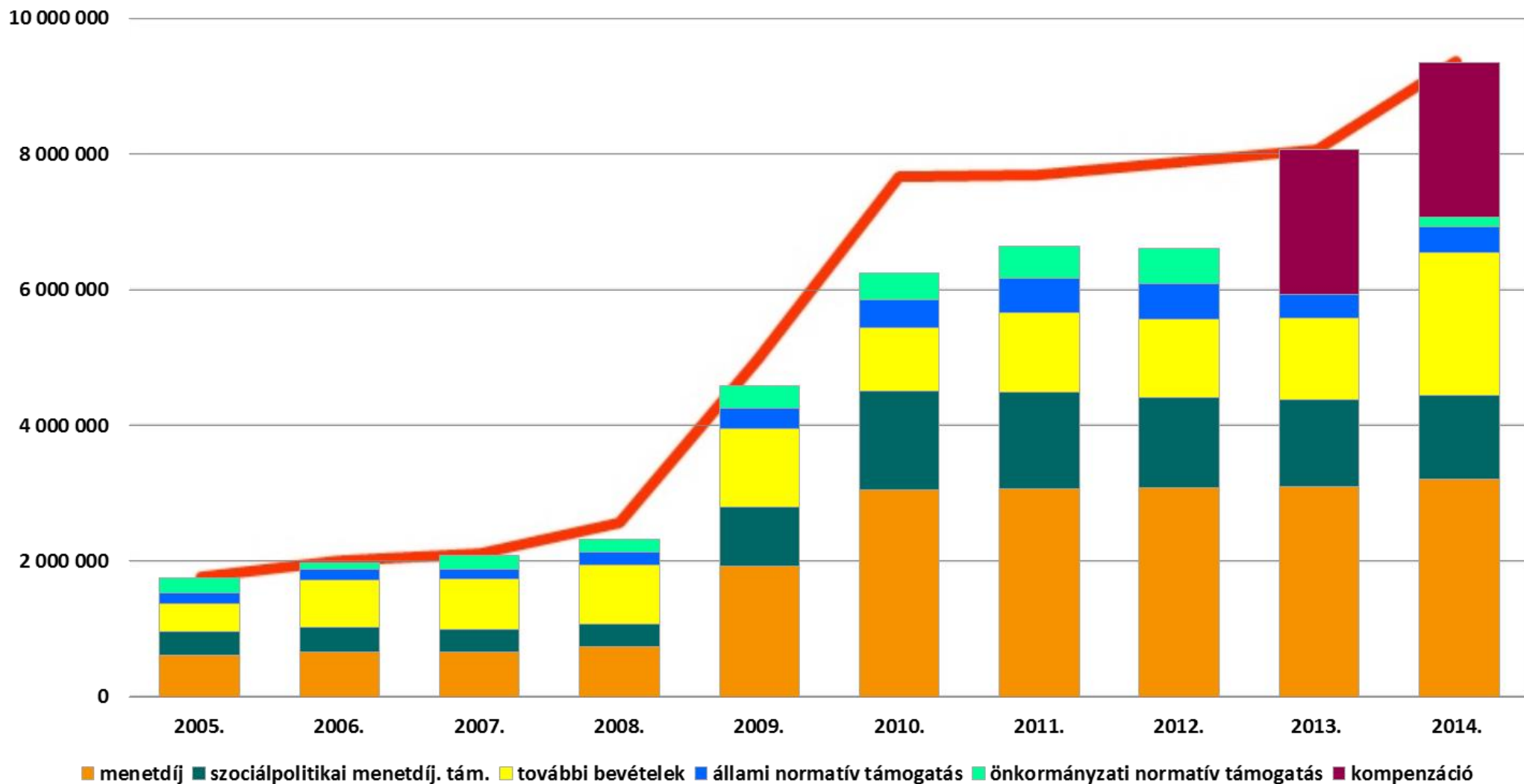
30. §

- (1) **A közlekedési szolgáltató a közszolgáltatási tevékenységgel összefüggő, bevételekkel nem fedezett, a közszolgáltatási kötelezettség miatt felmerült indokolt költségeinek, valamint a szokásos mértékű, ésszerű nyereség megtérítésére jogosult (a továbbiakban: ellentételezés).**
- (4) Az ellentételezéssel kapcsolatos a 25. § (3) bekezdése m) pontjában meghatározottak részletes szabályait az 1370/2007/EK rendelet 4. cikk (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltaknak megfelelően kell a közszolgáltatási szerződésben meghatározni aszerint hogy
- a) az ellátásért felelős és a közlekedési szolgáltató között megkötött közszolgáltatási szerződés egyértelműen rögzítse a közlekedési szolgáltató közszolgáltatási feladatait**
- b) a közlekedési szolgáltatót megillető ellentételezés számításának rendje előzetesen megszabott, objektív és átlátható módon meghatározott feltételekre épüljön, valamint**
- c) az ellentételezés mértéke nem haladja meg a közlekedési szolgáltató közszolgáltatási feladatok teljesítésével együtt járó költségeinek és méltányos nyereségnek a díjbevételel, szociálpolitikai menetdíj-támogatással és egyéb kapcsolódó bevételekkel és támogatásokkal nem fedezett összegét.**

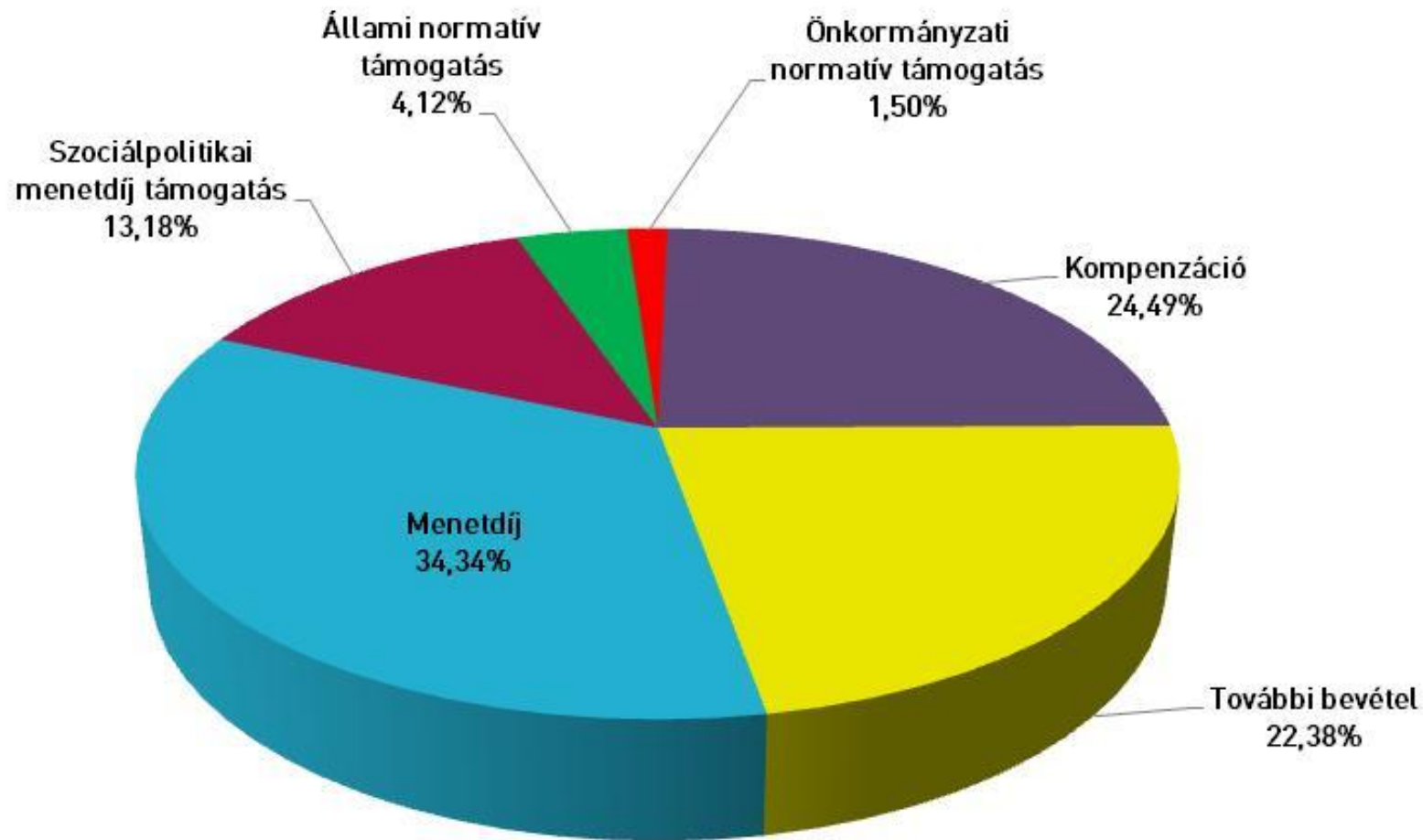
Normatív támogatás alakulása 2005-2014.

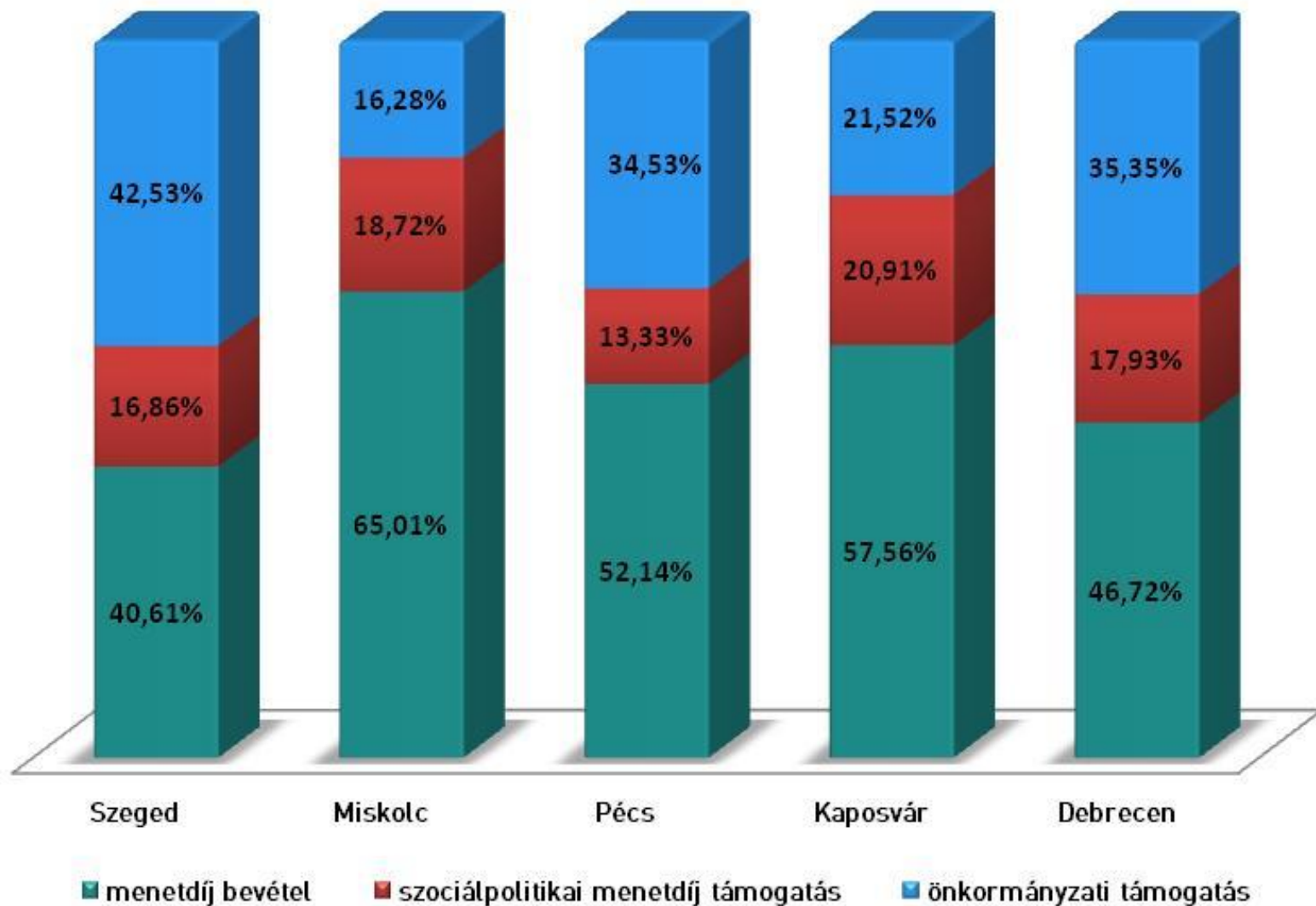
Önkormányzati normatív támogatás

A DKV Zrt. 2014. évi bevétel megoszlása

Személyszállítással összefüggő bevételek megoszlása - 2014. év

A helyi közösségi közlekedés finanszírozására az öt saját tulajdonú közlekedési társasággal rendelkező megyei jogú város 2015. évi kompenzációs igénye:

Megyei Jogú Város	e Ft
Debrecen	2.235.166
Kaposvár	223.382
Miskolc	1.499.221
Pécs	1.138.176
Szeged	1.279.390
Összesen:	6.375.335

Jelenlegi helyzet összegzése:

- A helyi városi közösségi közlekedési rendszer jelenlegi finanszírozása az „alkalmazott” szabályozók alapján már **rövid távon sem megoldott.**
- A finanszírozási problémák sürgős megoldása a döntéshozók, ellátásért felelősök és a szolgáltatók közös felelőssége, melyben **a fizető utas** - a nem kívánt modalsplit csökkenést elkerülendő - **tovább már nem terhelhető.**
- Nagy beruházások tanulsága:
Nem elég a közösségi közlekedés infrastruktúráját, legyen az létesítmény vagy bármilyen gördülőállomány „csak” megújítani vagy megépíteni, azt **hosszútávon fenn kell tudni tartani és működését meg kell tudni finanszírozni.**

Lehetőségek, javaslatok:

Jelenlegi szociálpolitikai kedvezményrendszer újragondolása:

65 éven felüliek ingyenes utazása helyett annak 90%-os támogatása. (Pontosan mérhetővé válna az igénybevevők létszáma a helyi közlekedésben is.)

MÁK-os és egyéb szociálpolitikai kedvezmények újragondolása. Finanszírozásuk biztosítása esetlegesen a kedvezményeket kiadó szaktárcák által. Jelenleg ezen kedvezmények biztosítására a szolgáltatók nem kapnak ellentételezést.

vagy az elektronikus jegy és bérletrendszer országos szintű mielőbbi bevezetése a kedvezmények pontos mérhetősége és a korrekt elszámolás érdekében (NEJP).

Szociálpolitikai támogatások mértékének valorizálása.

Lehetőségek, javaslatok

A közösségi közlekedés ÁFA-jának kedvezményes kulcsba sorolása. (Következmény: megfizethetőbb tarifák, lehetséges több utas?)

Állami finanszírozási aránytalanságok feloldása.

Közös (megrendelő és szolgáltató általi), az utaskiszolgálást javító IT és a kiszolgáló infrastruktúrát (gördülő állomány, épített infrastruktúra) fejlesztő projektek megvalósítása.

Cél:

Minőségi és utasbarát, fenntartható és finanszírozható de egyben költséghatékony közösségi közlekedés üzemeltetése.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!